

НАСОКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРОЕКТ ENDURANCE

ИП4

СЪДЪРЖАНИЕ

ЗА ПРОЕКТ ENDURANCE	3
ВЪВЕДЕНИЕ В НАСОКИТЕ И МЕТОДОЛОГИЯТА НА ПРОЕКТ ENDURANCE	4
МЕТОДОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО	5
А. ОБЩИ НАСОКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНСТРУМЕНТАРИУМА НА ПРОЕКТ ENDURANCE	5
ИЗПОЛЗВАЕМОСТ	5
ЦЕЛЕВА ГРУПА	6
ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО	6
ОБРАЗОВАТЕЛНИ МЕТОДИ	7
ЛОГИСТИКА	8
Б. НАСОКИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧИТЕЛНИТЕ МОДУЛИ НА ПРОЕКТ ENDURANCE	9
Б.1 УПРАВЛЕНИЕ И САМОСТОЯТЕЛНО ЛИДЕРСТВО	9
Б.2 ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ ЗА НАЧИНАЕЩИ СПОРТНИ ПРЕДПРИЕМАЧИ	11
Б.3 МАРКЕТИНГ	13
Б.4 ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ	16
Б.5 ИНОВАЦИОННИ УМЕНИЯ – КАК ДА ИЗПОЛЗВАМЕ ИНОВАЦИИТЕ В СПОРТНИЯ БИЗНЕС?	18
Б.6 ФИНАНСИ И ИКОНОМИКА	20
Б.7 БРАНДИРАНЕ	22
Б.8 СТАРТИРАНЕ НА БИЗНЕС	24
ПРЕПОРЪКИ ОТ ПИЛОТНИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТ ENDURANCE	27
ПРЕПОРЪКИ	27
КАЗУСИ	28
ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ	38
ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ	39

ЗА ПРОЕКТ ENDURANCE

Спортът е най-популярната развлекателна дейност, която от векове е важен елемент на обществото. Предприемачеството също е интегрална част от обществата от векове, като подпомага хората да израстват социално и икономически. Европа инвестира много в образованието по предприемачество (ОП), за да поддържа икономическия растеж и социалното включване. ЕС също така признава необходимостта да се преосмисли начина на идентифициране, преподаване и възпитание на предприемачеството. Връзките между спорта и предприемачеството са многобройни, но рядко се разпознават и рядко се ползват в максимален капацитет. Двете рядко се срещат заедно в ПОО (професионално образование и обучение) като ефективно свързани дейности със синергични връзки. Слабото присъствие на ОП в спортно ориентираните дисциплини за развиване на така необходимите предприемачески умения и липсата на адаптирано обучение по предприемачество предполагат необходимостта от целенасочени интервенции.

Проект ENDURANCE, „преосмисля“ преподаването и изучаването на предприемачество въз основа на общите основи между спорта и предприемачеството, като решителност, постоянство, самоувереност, издръжливост, спазване на правила, екипност, самостоятелност, конкуренция, успех/неуспех и т.н.

Целта на проект ENDURANCE е да възроди предприемаческия дух, да модернизира начина, по който предприемачеството е отразено в ПОО и да:

- 1) Картографира динамиката на спорта и предприемачеството, общите черти и взаимовръзките за устойчива кариера на учащите се в ПОО и спортните системи;
- 2) Разработи ENDURANCE адаптирани обучения и предприемачески инструменти;
- 3) Създаде онлайн интерактивна платформа за обучение (виртуално и смесено) с отворени образователни ресурси;
- 4) Осигури устойчивост на постигнатите резултати и да насърчи тяхното прилагане в ПОО и спортните екосистеми;
- 5) Насочи дискусията на политическо ниво към предприемачеството чрез Зелената книга на проект ENDURANCE.

Повече информация за ENDURANCE можете да откриете на уебстраницата на проекта:

www.enduranceproject.eu

ВЪВЕДЕНИЕ В НАСОКИТЕ И МЕТОДОЛОГИЯТА НА ПРОЕКТ ENDURANCE

Насоките за усвояване се основават на опита на партньорите по проект ENDURANCE до настоящия момент на развитие. Документът предоставя извлечени поуки и най-добри практики за това как да се предостави **Инструментариумът на проект ENDURANCE**, така че други образователни и обучителни структури и спортни организации да могат да го прилагат в съответната среда. Ръководството представлява „Наръчник на проект ENDURANCE“, който включва:

- **Методология за изпълнение;**
- **Препоръки от пилотното изпълнение на програмата на проект ENDURANCE;**
- **Съвети за провеждане на обучение по спортно предприемачество (казуси).**

Насоките за усвояване служат като подкрепа за организациите извън партньорството на проект ENDURANCE, които ще приложат обучението към своите дейности.

Въз основа на резултатите от разработените и пилотирани обучителни материали на проекта, консорциумът консолидира резултатите от тестването и валидирането в документ, който включва обратна връзка от всички целеви групи и дефинира точни насоки за бъдещо обучение.

Предоставени са подробности относно оперативните и организационните аспекти, както и насоки за динамиката на преподаване и учене. Документът съдържа информация за учителите, препоръки за структурата на уъркшопите, съвети за комбиниране на офлайн и онлайн съдържанието, насоки за използване на платформата за обучение със свободен достъп в смесена образователна среда и насоки на Европейската квалификационна рамка (ЕКР) относно категоризацията на обучението ENDURANCE.

МЕТОДОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

А. ОБЩИ НАСОКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНСТРУМЕНТАРИУМА НА ПРОЕКТ ENDURANCE

Насоките предоставят подробности относно оперативните и организационните аспекти, както и насоки за динамиката на преподаване и учене. Документът съдържа насоки за учителите, препоръки за структурата на уъркшопите, съвети за комбиниране на офлайн и онлайн съдържанието, насоки за използване на платформата за обучение със свободен достъп в смесена образователна среда и насоки на Европейската квалификационна рамка (ЕКР) относно категоризацията на обучението ENDURANCE.

ИЗПОЛЗВАЕМОСТ

Настоящите насоки са разработени като част от интерактивната платформа за обучение със свободен достъп, която е домакин на обучението ENDURANCE – мощен инструмент за укрепване на предприемаческия дух в областта на спорта. Обучението ENDURANCE и предприемаческият инструментариум могат да бъдат прилагани от различни доставчици на образователни услуги като част от тяхното портфолио както във формална, така и в неформална образователна среда. Иновативното съдържание на обучението има за цел да разпали предприемаческия дух, да предостави нови персонализирани учебни материали и инструменти и да изгради оперативни връзки между характеристиките и общите черти на спорта и предприемачеството в различни аспекти, нагласи и поведение. Някои примери включват:

Формално образование	Спортни университети, спортни училища, доставчици на ПОО	Образователният инструментариум на проект ENDURANCE може да бъде интегриран като неразделна част от учебната програма на образователната институция или като отделен курс.
Неформално образование	Спортни федерации, клубове, организации или асоциации	Модулите на проект ENDURANCE могат да се адаптират или да се прилагат като цялостна учебна програма, като някои части от тях могат да се използват като инструменти за неформално образование в рамките на спортните организации.
Самообучение	Спортисти, лица, работещи в сферата на спорта	Концепцията на учебната програма на проект ENDURANCE е насочена и към всяко лице, което се занимава със спорт и иска да

		развие своите предприемачески умения. Платформата за онлайн обучение е достъпна на адрес www.enduranceproject.eu и предоставя възможности както за ръководено, така и за самостоятелно обучение.
Като източник на вдъхновение и ясна връзка между учебните материали и реалната предприемаческа практика са представени различни казуси и профили на ролеви модели. Преподавателите, които използват материалите на проект ENDURANCE, се насърчават да използват и примери от своята среда, за да предоставят устойчив ноу-хау на учащите.		
Възможно е да се използва само част (т.е. конкретен модул или модули) от обучителната програма ENDURANCE, в зависимост от конкретните ви цели, среда и целева група.		

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Програмата за обучение на проект ENDURANCE е насочена към аудитория от специалисти по ПОО, ориентирано към спорта, както и за спортисти и спортни специалисти, които се стремят да намерят нови кариерни възможности като предприемачи и има за цел да насърчи предприемаческия дух в спортния сектор, като подчертае общите черти на тези две области и осигури разбиране на основните бизнес стратегии и действия.

ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Следвайте концепцията за всеки модул, предоставена по-долу. В зависимост от вашата целева група и аудитория можете да проведете обучението така, както е разработено от екипа на проект ENDURANCE, или да го адаптирате към групата, с която работите, като използвате най-подходящите материали и допълнителна информация (казуси, профили на ролеви модели, резултати от картографиране и др.).

Обучителни модули на проект ENDURANCE:

- Управление и самостоятелно лидерство;
- Основи на управлението на проекти за начинаещи спортни предприемачи;
- Маркетинг;
- Дигитални умения;
- Иновационни умения – как да използваме иновациите в спортния бизнес?;
- Финанси и икономика;
- Брандинг;

- Стартиране на бизнес.

Всеки модул от обучителната програма на проект ENDURANCE се състои от:

- Уводен видеоклип;
- Геймифицирана част на обучението;
- Кратка информация за модула;
- Образователни материали по конкретната тема – документи, презентации и допълнителна информация, свързана с всяка област на интерес;
- Терминологичен речник;
- Тест за самооценка.

Образователните материали са логически свързани и екипът на проект ENDURANCE силно препоръчва участниците в обучението да се запознаят с целия образователен ноу-хау, който платформата предоставя, за да се осигури широко разбиране на целия спектър на предприемаческата среда, с цел това обучение да доведе до иновативни бизнес възможности.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ МЕТОДИ

Според концепцията на Гане (1985 г.), успешният метод на учене има девет стъпки. Екипът на проекта използва този принцип при изготвянето на формата за обучение и приканваме обучителите също да го прилагат в работата си:

1. Привличане на вниманието: разказване на истории, представяне на проблем, който трябва да бъде решен, и подчертаване на неговата важност – обяснете колко е важно да се разбере начинът на мислене на предприемачите и какви са ползите, които те могат да извлекат от уменията и знанията, придобити в спортната среда.
2. Цел на обучението: това ще позволи на участниците да разберат целта на присъствието си – да развият предприемаческите си умения, да повишат пригодността си за заетост и знанията си относно иновациите и икономиката в нашето общество.
3. Стимулиране на припомнянето на предишни знания: надградете и оценете съществуващите знания (ако има такива).
4. Представяне на материала: представете модулите, последователността и инструментите за обучение.
5. Представяне на насоки за учене: осигурете помощ, когато е необходимо, но и дайте възможност на участниците да се справят сами.

6. Извличане на резултати: упражненията и тестовете трябва да прилагат придобитите знания на практика.
7. Предоставяне на обратна връзка: използвайте тестовете и давайте устни коментари за напредъка на участниците в обучението.
8. Оценка на представянето: използвайте данните от тестовете, упражненията и въпросниците за последваща оценка, за да предоставите информация за напредъка на участниците.
9. Засилване на запаметяването и трансфера: идентифицирайте сходни проблеми и задачи, за да поставите участниците в ситуации на трансфер на знания.

Форматът на интерактивната платформата за обучение със свободен достъп на проект ENDURANCE предлага иновативни образователни възможности, които могат да се предоставят от експерти, използващи подготвените материали в своята преподавателска дейност, или могат да се използват като курс за самообучение за бъдещи предприемачи със спортен опит.

ЛОГИСТИКА

При присъствено обучение

Намерете спокойна и безопасна среда, която разполага с необходимите инструменти. Някои ресурси, които могат да ви бъдат необходими, са:

- ✓ Зала;
- ✓ Проектор;
- ✓ Лаптоп;
- ✓ Материали за участниците в обучението като химикалки, хартия и др.;
- ✓ Флипчарт;
- ✓ Маркери.

При онлайн обучение

В случай, че обучението се провежда онлайн: добра интернет връзка, подходящ софтуер за изпълнение (напр. ZOOM), онлайн инструменти, уебсайт за образователни игри или дейности за разчупване на леда.

Можете да предоставите информация на участниците относно обучението на проект ENDURANCE и те да преминат курса самостоятелно, като получат достъп до информацията на адрес: www.enduranceproject.eu.

Б. НАСОКИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧИТЕЛНИТЕ МОДУЛИ НА ПРОЕКТ ENDURANCE

Б.1 УПРАВЛЕНИЕ И САМОСТОЯТЕЛНО ЛИДЕРСТВО

Образователни резултати

Като предприемач трябва да притежавате много умения, за да се възползвате от съвременните дигитални възможности и да търсите нови начини за развитие и усъвършенстване. Как да подобрите производителността, да използвате ресурсите по-ефективно, да подобрите комуникацията и контрола или да подобрите безопасността? Едно от тези жизненоважни умения е умението за самостоятелно лидерство. Това умение е необходимо, за да се превърнете в човек, който е може да управлява екип. Този модул ще предостави на участниците в обучението по-добро разбиране на следните теми: какво представлява самостоятелното лидерство в света на предприемачеството и спорта, как да надградим управленските си умения на мениджър и предприемач и какви са ползите от използването на онлайн инструменти и платформи. В този модул участниците ще разберат защо това умение е необходимо, за да станат успешни мениджъри и предприемачи, и каква е връзката между самостоятелното лидерство в предприемачеството и спорта с помощта на няколко примера. В самия край на този модул участниците ще имат възможността да направят тест за самооценка, с който да проверят знанията си по темата.

Ниво на класификация според ЕКР – Нива 3 – 5

Европейска рамка за предприемачески умения (EntreComp)

- Област: В действие
 - Компетентност: Планиране и управление
 - Тема: Определяне на цели
 - Тема: Планиране и организация
 - Тема: Определяне на приоритети
- Област: Ресурси
 - Компетентност: Самоосъзнатост и самоефикасност
 - Тема: Следване на собствените амбиции
 - Тема: Идентифициране на личните силни и слаби страни
 - Компетентност: Мобилизиране на другите
 - Тема: Вдъхнови се и вдъхновявай

В този модул участниците в обучението ще научат повече за това какви знания, умения и нагласи са необходими на човек, за да създава ценности и да бъде успешен предприемач, как да анализират сложни бизнес проблеми и да прилагат план за действие, как да провеждат важни срещи, как да култивират самоосъзнатостта си, как да насърчават приобщаващия диалог и да изграждат доверие, как да бъдат по-добри комуникатори и да предоставят на екипа си необходимата информация и инструменти за постигане на успех, защо е важно да провеждат редовни контролни срещи и да предоставят седмична обратна връзка.

Информацията и съдържанието на този модул са представени в 2 основни подтеми – „Управление и самостоятелно лидерство“ и „Как да надградите набора си от управленски умения като предприемач“. Тези подтеми са разделени на няколко нива (стратегии за самостоятелно лидерство, връзката между самостоятелното лидерство в предприемачеството и спорта, уроци по самостоятелното лидерство, укрепване на уменията за вземане на решения, култивиране на самоосъзнатост и ползите от онлайн платформите) с 3 части – въведение, съдържание и заключение.

В този модул могат да се използват и някои от казусите, ролевите модели или резултатите от картографирането, разработени в рамките на проект ENDURANCE, като например:

- Историята на „дигиталния номад“ Велизар Миланов, който създава свой собствен стартап за дигитален маркетинг „DigitInk“ – една от най-добрите агенции за дигитален маркетинг в областта на дигиталната реклама за онлайн бизнеса в България. Научете повече на адрес: https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_BG_Velizar_Milanov.pdf;
- Историята на Доменико Фиораванти (олимпийски шампион по плуване на Игрите в Сидни през 2000 г.) – съосновател на Akron, лидер в сектора на спортните водни облекла. Научете повече на адрес: https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_IT_Domenico_Fioravanti.pdf;
- SPORTSPOT (Финландия), основана от Юхо Ненонен (финландски баскетболист, спечелил две финландски първенства и една финландска купа) и Теему Харинен, чиято основна дейност е организацията на онлайн събития за бизнеса. SPORTSPOT вдъхновява хората и ги обединява. Научете повече на адрес: https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Case_Study_FIN_Sportspot.pdf;
- Общи черти между спорта и предприемачеството – идентифициране на общите черти и връзките между спорта и предприемачеството. Научете повече на адрес: https://enduranceproject.eu/pdf/ENDURANCE_IO2T1_aggregated_report_FINAL.pdf.

В.2 ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ ЗА НАЧИНАЕЩИ СПОРТНИ ПРЕДПРИЕМАЧИ

Образователни резултати

Според АУП (Асоциация за управление на проекти), управлението на проекти се изразява в прилагане на процеси, методи, умения, знания и опит за постигане на конкретни цели. Това е начин на мислене, който се стреми към ефикасност и ефективност: търсене на бизнес идея, създаване на бизнес, стартиране на маркетингова кампания или насочване и определяне на групите, представляващи интерес за вашата марка. Подходите за управление на проекти трябва да се прилагат трансверсално към всички типични предприемачески функции. Съществуват някои съществени разлики между управлението на проекти и управлението на други традиционни бизнес дейности, като например комуникация, човешки ресурси, одит и др. Този модул ще предостави на участниците в обучението по-добро разбиране на управлението на проекти – жизнен цикъл на проекта, идентифициране на заинтересованите страни, консолидиране на задачите, бюджетен контрол и одит, осигуряване на качеството, мониторинг, оценка и управление на риска. След успешното завършване на този модул участниците ще могат да определят конкретни задачи и действия за постигане на очакваните резултати и да разработват планове и стратегии за вътрешна/външна комуникация. Накрая участниците ще имат възможността да направят тест за самооценка, с който да проверят знанията си по темата.

Ниво на класификация според ЕКР – Нива 3 – 5

Европейска рамка за предприемачески умения (EntreComp)

- Област: Идеи и възможности
 - Компетентност: Визия
 - Тема: Стратегическо мислене
 - Тема: Насочващо действие
- Област: Ресурси
 - Компетентност: Мобилизиране на ресурсите
 - Тема: Управление на ресурсите
 - Тема: Разумно използване на ресурсите
 - Тема: Оползотворете времето си максимално
 - Компетентност: Финансова и икономическа грамотност
 - Тема: Разбиране на финансови и икономически концепции
 - Тема: Бюджет
 - Компетентност: Мобилизиране на другите

- Тема: Ефективна комуникация
- Област: В действие
 - Компетентност: Инициативност
 - Тема: Поемане на отговорност
 - Тема: Предприемане на действия
 - Компетентност: Планиране и управление
 - Тема: Определяне на цели
 - Тема: Планиране и организиране
 - Тема: Определяне на приоритети
 - Тема: Мониторинг на прогреса
 - Компетентност: Справяне с несигурността, двусмислието и риска
 - Тема: Изчисление на риска

Определението за управление включва уменията за планиране, организиране, контролиране и ръководене на хората. Процесът на планиране и управление включва също и способността за определяне на приоритети, организиране и проследяване. В този модул участниците ще разберат повече за това как да поемат инициатива, да се справят с несигурността, двусмислието и риска, да работят с другите и да се учат чрез опит. Те ще научат повече за това как да изготвят планове за действие, които определят приоритетите и етапите за постигане на целите, как да оценяват ползите и рисковете от алтернативни варианти и да правят избори, които отразяват техните предпочитания. След като се запознаят с този обучителен модул, участниците трябва да разбират основните елементи на управлението на проекти, да определят ролите и отговорностите на мениджърите на проекти, да определят дейностите и задачите, които са специфични за всеки цикъл на изпълнение, да изготвят ефективни комуникационни стратегии, в рамките на екипа на проекта и извън него, и да управляват хората по-внимателно.

Информацията и съдържанието на този модул са представени в 2 основни подтеми – „Дефиниция на управлението на проекти“ и „Жизнен цикъл на проекта“. Тези подтеми са разделени на няколко нива (дефиниция на управлението на проекти (УП), определяне на стълбовете на УП, ресурси и оперативни изисквания, изпълнение и мониторинг на качеството на проекта, трансверсални дейности: какво е общото при всички проекти, проектната идея, изпълнение и мониторинг на качеството на проекта) с 3 части – въведение, съдържание, заключение. След приключване на модула участниците трябва да умеят да поставят конкретни задачи, да прецизират вътрешния график за приключване/финализиране на планираните дейности, да преценяват количеството и естеството на ресурсите, от които се нуждаят, да напредват в изпълнението и

разработването на проекта, да оценяват възможните рискове и да разработват последователни контрамерки (план Б) и да изготвят вътрешни/външни комуникационни стратегии и планове.

В този модул могат да се използват и някои от казусите, ролевите модели или резултатите от картографирането, разработени в рамките на проект ENDURANCE, като например:

- Историята на Едурне Пасабан – първата жена в света, изкачила четиринайсетте най-високи върхове на Земята. Тя е собственик на ABELETXE – уникално пространство, посветено на празнични събития. Тя е патрон и основател на организацията „Алпинистите за Хималаите“, където разработва проекти, свързани с образованието на децата в Хималаите. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_ESP_Edurne_Pasaban.pdf
- Историята на „дигиталния номад“ Велизар Миланов, който създава свой собствен стартъп за дигитален маркетинг „DigitInk“ – една от най-добрите агенции за дигитален маркетинг в областта на дигиталната реклама за онлайн бизнеса в България. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_BG_Velizar_Milanov.pdf;
- Историята на Доменико Фиораванти (олимпийски шампион по плуване на Игрите в Сидни през 2000 г.) – съосновател на Akron, лидер в сектора на спортните водни облекла. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_IT_Domenico_Fioravanti.pdf.

Б.3 МАРКЕТИНГ

Образователни резултати

В общи линии всички хора имат „някаква“ представа за това какво е маркетинг, тъй като той обикновено се свързва с промоцията, рекламата и комуникацията. Въпреки че това е технически вярно, това възприемане на маркетинга е много ограничено и редуциращо. Маркетингът е дейност и съвкупност от процеси за създаване, комуникиране, предоставяне и обмен на предложения, които са ценни за клиентите, партньорите и обществото. Маркетингът е функция, която свързва потребителя, клиента и обществото със съответния специалист чрез информация, използвана за идентифициране и определяне на възможностите, предизвикателствата, генериране и оценка на действията и наблюдение на резултатите. Той определя информацията, необходима за решаването на тези въпроси,

проектира методите за нейното събиране, управлява процеса на събиране на данни, анализира резултатите и съобщава заключенията и техните последици. В контекста на този обучителен модул, любимите ни референтни дефиниции са представени от Американската маркетингова асоциация (АМА) *„Маркетинг са дейностите, съвкупността от институции и процеси за създаване, комуникиране, доставка и обмен на предлагане, което има стойност за потребителите, клиентите, партньорите и обществото като цяло“*.

Този модул има за цел да запознае участниците с това, което имаме предвид в бизнес средата, когато говорим за маркетинг и как да създаваме и задържаме стойността. Модулът ще предостави повече информация, свързана с концепцията за стойност – стойността като количество, качество, резултат, приходи и печалба. Участниците ще получат полезна информация, свързана с различните видове маркетинг – маркетинг на влиянието, маркетинг на взаимоотношенията, вирусен маркетинг (явление, което улеснява и насърчава хората да предават рекламно послание), маркетинг на ключовите думи, съдържание, входящ/изходящ маркетинг и др. С този модул целим да улесним разбирането за маркетинг на участниците в обучението и да представим поредицата „ПРАКТИЧЕСКИ СЪВЕТИ“, която е пряко свързана с овладяването на тази дисциплина, като например: определяне на дългосрочни комуникационни стратегии, ангажиране на външна аудитория, създаване и запазване на стойността на собствената марка, създаване на положителна репутация, обезпечаване на нуждите и възможностите на външната среда, определяне на стратегии за пазарно позициониране и изготвяне на удобен и лесен за разбиране маркетингов план. В края на курса участниците ще имат възможността да направят тест за самооценка, с който да проверят знанията си по темата за маркетинга.

Ниво на класификация според – Нива 3 – 5

Европейска рамка за предприемачески умения (EntreComp)

- Област: Идеи и възможности
 - Компетентност: Набелязване на възможности
 - Тема: Идентифициране, създаване и използване на възможности
 - Тема: Определяне на нуждите
 - Компетентност: Креативност
 - Тема: Развиване на идеи
 - Тема: Стойност на дизайна
 - Тема: Бъдете иновативни
 - Компетентност: Оценка на идеи

- Тема: Признаване на стойността на идеите
- Област: Ресурси
 - Компетентност: Мобилизиране на другите
 - Тема: Вдъхнови се и вдъхновявай
 - Тема: Ефективна комуникация
 - Тема: Ефективно използване на медиите
- Област: В действие
 - Компетентност: Планиране и управление
 - Тема: Определяне на цели
 - Тема: Планиране и организация
 - Тема: Мониторинг на прогреса

Съдържанието на този модул има за цел да даде повече информация и да въведе теми и терминология, които са широко разпространени в утвърдената теория и практика на маркетинга. Модулът има за цел да запознае участниците с основите на маркетинга, с които те могат да експериментират и да възпроизведат в рамките на своите оперативни условия, като например пазари, нужди и потребности, както и да представи видовете маркетинг в зависимост от оперативния контекст (бизнес за клиента, бизнес за бизнеса, клиент за бизнеса и клиент за клиента), маркетингов микс (модел 4P – продукт, цена, дистрибуция, промоция), клиенти, конкуренти и др.

В този модул за Маркетинг могат да се използват и някои от казусите, ролевите модели или резултатите от картографирането, разработени в рамките на проект ENDURANCE, като например:

- Историята на Доменико Фиораванти (олимпийски шампион по плуване на Игрите в Сидни през 2000 г.) – съосновател на Akron, лидер в сектора на спортните водни облекла. Научете повече на адрес: https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_IT_Domenico_Fioravanti.pdf.
- SPORTSPOT, как спортът вдъхновява хората и ги обединява. Научете повече на адрес: https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Case_Study_FIN_Sportspot.pdf
- OCTAGO CORPORATION – група ентусиасти решават да пренесат хобито си в търговската сфера чрез стартиращата компания OCTAGO. Научете повече на адрес: https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Case_Study_SK_Octago.pdf

Б.4 ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ

Образователни резултати

Основната цел на този модул е да подчертае значението на дигиталните умения за учениците, спортистите, ПОО, учителите и треньорите в областта на спорта, при създаването свой собствен бизнес в спортната индустрия. По-специално, модулът се фокусира върху това как да се проектира и управлява уебсайт и как да се постигне добро онлайн позициониране и видимост. Особено внимание е отделено на необходимостта от повишаване на дигиталните умения на по-отдалечените фитнес клубове.

Дигиталната среда промени завинаги спортния бизнес. Спортните клубове, треньорите на свободна практика и федерациите вече не се конкурират помежду си, както през последните десетилетия. Сега новите конкуренти са предимно дигитални и използват социални медии, видео стрийминг и игри. Дигиталните умения са от съществено значение за бъдещите предприемачи в областта на спорта, тъй като усвояването им проправя път към развитието на бъдещата им кариера. В този модул участниците в обучението ще получат повече информация, свързана с дигиталните инструменти и умения, като например как да провеждат дистанционно спортно обучение, да водят онлайн часове и да организират съдържание, както и защо различните цветове играят важна роля, какво е качеството на звука и защо е добре да използват директна естествена светлина, която да осветява директно, а не отзад, когато провеждат онлайн уроци.

Ниво на класификация според – Нива 3 – 5

Европейска рамка за предприемачески умения (EntreComp)

- Област: Идеи и възможности
 - Компетентност: Креативност
 - Тема: Бъдете любознателни и открити
- Област: Ресурси
 - Компетентност: Мобилизиране на другите
 - Тема: Ефективна комуникация
 - Тема: Ефективно използване на медиите
- Област: В действие
 - Компетентност: Планиране и мениджмънт
 - Тема: Планиране и организация
 - Тема: Бъдете гъвкави и адаптивни към промените

Европейската комисия изготви „Нова програма за уменията в Европа: укрепване на човешкия капитал, пригодността за заетост и конкурентоспособността“, за да се справи с предизвикателствата, свързани с уменията, пред които е изправена Европа в момента. Целта е всеки човек да притежава ключов набор от компетентности, необходими за неговото личностно развитие, социално включване, активно гражданство и заетост. Една от тези компетентности е дигиталната компетентност – умението да събираш и управляваш дигиталните ресурси, които са необходими, за да превърнем идеите в действия. Съществуват различни видове предприемачество, включително дигитално предприемачество. Дигиталното предприемачество включва използването на нови технологии (по-специално социални медии, бази данни, мобилни и облачни услуги). Приложението на тези средства може да бъде с цел подобряване на бизнес операциите, изобретяване на нови бизнес модели, подобряване на бизнес интелекта или взаимодействие с клиенти и заинтересовани страни.

Съдържанието на този модул има за цел да предостави повече информация за това как да използвате дигиталните умения, за да подобрите предприемаческия си дух като спортист в бизнеса. Модулът има две основни подтеми – „Защо дигиталните умения в областта на спортното предприемачество са важни“ и „Ефективна онлайн комуникация. Практически стъпки за видимост на вашето спортно предприятие“. В този модул участниците ще получат полезна информация за това как да създадат професионален уебсайт, който успешно да ги представя пред настоящите и бъдещите клиенти, как да изберат подходяща хостинг услуга, как да инсталират WordPress, как да създадат база данни (тя ще съхранява съдържанието, информацията, достъпите и т.н.), как да създадат корпоративна идентичност, лого и как да използват Canva и Freepik.

В този модул участниците могат да използват и някои от казусите, ролевите модели или резултатите от картографирането, разработени в рамките на проект ENDURANCE. Представени са и някои полезни линкове за бъдещите предприемачи:

- Историята на „дигиталния номад“ Велизар Миланов, който създава свой собствен стартап за дигитален маркетинг „DigitInk“ – една от най-добрите агенции за дигитален маркетинг в областта на дигиталната реклама за онлайн бизнеса в България. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu/pdf/ENDURANCE_Role_Model_BG_Velizar_Milanov.pdf;
- SPORTSPOT, как спортът вдъхновява хората и ги обединява. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu/pdf/ENDURANCE_Case_Study_FIN_Sportspot.pdf;
- Logo Maker <https://www.logomaker.com>: с това приложение можете безплатно и лесно да създадете свое собствено лого. Приложението не изисква идентификация

и ви позволява да запазвате във формат PNG, което улеснява манипулирането на изображенията.

- Freepik <https://www.freepik.com>: Freepik е безплатна база данни, която предоставя повече от 10 милиона визуални ресурси. Можете да използвате различни илюстрации, снимки и вектори. Подобряването на вашата марка с изображения никога не е било толкова лесно;
- Canva <https://www.canva.com/>: Този уебсайт за графичен дизайн и създаване на изображения предлага инструменти за изготвяне на собствени дизайни, с които можете да постигнете професионални резултати;
- Погрижете се за различните часови зони (в случай на международна публика). Timezone.io ви позволява да следите местното време на вашите клиенти и ви помага да планирате часа си в удобно за всички време. Този инструмент е лесен за използване: просто въведете клиентите/студентите си и техните градове на адрес <https://timezone.io>.

Б.5 ИНОВАЦИОННИ УМЕНИЯ – КАК ДА ИЗПОЛЗВАМЕ ИНОВАЦИИТЕ В СПОРТНИЯ БИЗНЕС?

Образователни резултати

В този модул участниците в обучението ще получат повече информация за основите на иновациите и процеса на дизайнерско мислене. Те ще се запознаят с термини, свързани с иновациите, и ще придобият знания за методите за генериране на идеи/решаване на проблеми. Този модул въвежда участниците в дизайнерското мислене, методите за генериране на представя накратко стратегията „Син океан“. Информацията, предоставена в този модул, трябва да провокира и насърчи интереса на участниците към иновационните умения (въображение, креативност, разрешаване на проблеми, критично мислене, гъвкавост, убеждаване, поемане на рискове и т.н.). Тези умения са от съществено значение за предприемачите и за лицата, които планират да започнат собствен бизнес. Предприемачите трябва да бъдат в крак с промените в пазара и оперативната среда. Понякога една криза предоставя нови възможности. Разбирането на дизайнерското мислене и приложението му с цел развитие е едно от основните умения на предприемача. Този модул илюстрира и описва процеса, който стои зад дизайнерското мисленето и помага на участниците в обучението да разберат неговата същност.

Модулът предоставя повече информация, свързана с иновационните умения, като например какво е дизайнерско мислене и връзката му с наблюдението, съпричастността, околната среда и иновативните решения. Те ще научат как да генерират идеи и да

използват метода на мозъчната атака, как да използват флипчарт, лепящи се листчета и някои полезни техники като „мозъчно писане“, „азбука“, „решетка“ и „кръгова мозъчна атака“.

Ниво на класификация според – Нива 3 – 5

Европейска рамка за предприемачески умения (EntreComp)

- Област: Идеи и възможности
 - Компетентност: Набелязване на възможности
 - Тема: Идентифициране, създаване и използване на възможности
 - Тема: Определяне на нуждите
 - Компетентност: Креативност
 - Тема: Развиване на идеи
 - Тема: Стойност на дизайна
 - Тема: Бъдете иновативни
 - Компетентност: Визия
 - Тема: Представете си
 - Тема: Мислете креативно
 - Тема: Насочващи дейности
 - Компетентност: Оценка на идеи
 - Тема: Признаване на стойността на идеите
 - Тема: Споделяне и защита на идеи
- Област: Ресурси
 - Компетентност: Мобилизиране на другите
 - Тема: Вдъхнови се и вдъхновявай
 - Тема: Ефективна комуникация

Иновативните умения са много важни за трансформацията, иновациите и растежа. Тези умения допринасят значително за развитието на някои области на предприемачеството, като например социалното предприемачество, което има за цел да предлага иновативни решения на неразрешени социални проблеми. Ето защо то често върви ръка за ръка със социалните иновации, насочени към подобряване на живота на хората чрез насърчаване на социалната промяна. Иновационните умения са тясно свързани с компетентността „Креативност“, защото подобряват съществуващите продукти, услуги и процеси, така че те да обезпечават нуждите на обществото по по-добър начин (много иновации вече са променили обществото).

Съдържанието на този модул има за цел да предостави полезна информация относно иновационните умения и как те биха могли да подобрят една бизнес идея. В този модул участниците ще научат повече за „дизайнерското мислене“ и ще получат полезна информация за това как да приемат гледната точка и проблема на потребителите, как да обобщат наличната разпръсната информация, да проведат мозъчна атака за различните възможни решения на проблемите, да подготвят прототип на решението, да открият нови пътища, да подчертаят силните и слабите страни и накрая да тестват този прототип, като поискат обратна връзка от крайните потребители. Те ще получат инструкции за това как да проведат успешна мозъчна атака – правила и стъпки за успешна мозъчна атака, различни методи за писане и разрешаване на проблеми.

В този модул могат да се използват и някои от казусите, ролевите модели или резултатите от картографирането, разработени в рамките на проект ENDURANCE, като например:

- Историята на „дигиталния номад“ Велизар Миланов, който създава свой собствен стартап за дигитален маркетинг „DigitInk“ – една от най-добрите агенции за дигитален маркетинг в областта на дигиталната реклама за онлайн бизнеса в България. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu/pdf/ENDURANCE_Role_Model_BG_Velizar_Milanov.pdf;
- SPORTSPOT, как спортът вдъхновява хората и ги обединява. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu/pdf/ENDURANCE_Case_Study_FIN_Sportspot.pdf;
- Историята на Доменико Фиораванти (олимпийски шампион по плуване на Игрите в Сидни през 2000 г.) – съосновател на Akron, лидер в сектора на спортните водни облекла. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu/pdf/ENDURANCE_Role_Model_IT_Domenico_Fioravanti.pdf.

Б.6 ФИНАНСИ И ИКОНОМИКА

Образователни резултати

В този модул участниците в обучението ще получат полезна информация за финансите и икономиката и ще се запознаят по-подробно с някои основни финансови понятия, основани на микроикономически и макроикономически теории. Областта на финансите включва три основни подобласти: лични, корпоративни и публични финанси. В модула участниците ще получат информация за това как решенията им влияят върху финансовото благосъстояние на техния бизнес, а разбирането на този процес ще им помогне да вземат по-добри решения. Разбирането на финансите е много полезно и за личния им живот, тъй

като ще се чувстват по-уверени при вземането на правилни решения. Този модул ще предостави възможност на участниците да разберат какво е финансов план и ще получат повече информация относно основните финансови понятия, оценката на разходите и приходите, възможните източници на финансиране и набирането на средства, както и как да представят бизнес идеята си пред инвеститори.

Ниво на класификация според – Нива 3 – 5

Европейска рамка за предприемачески умения (EntreComp)

- Област: Идеи и възможности
 - Компетентност: Набелязване на възможности
 - Тема: Анализ на контекста
 - Компетентност: Визия
 - Тема: Стратегическо мислене
- Област: Ресурси
 - Компетентност: Мобилизиране на ресурси
 - Тема: Управление на ресурси
 - Тема: Разумно използване на ресурси
 - Компетентност: Финансова и икономическа грамотност
 - Тема: Разбиране на икономически и финансови концепции
 - Тема: Бюджет
 - Тема: Намиране на възможности за финансиране
 - Компетентност: Мобилизиране на другите
 - Тема: Ефективна комуникация
- Област: В действие
 - Компетентност: Планиране и мениджмънт
 - Тема: Определяне на цели
 - Тема: Планиране и организиране
 - Тема: Мониторинг на прогреса

Информацията и съдържанието на този модул са разпределени в 3 основни подтеми – „Прогнозиране на основните разходи“, „Финансов план“ и „Методи за финансиране/събиране на средства“. Тези подтеми са разделени на няколко части, които ще предоставят информация за начина на изготвяне на личен бюджет, какви са първоначалните разходи – разходите за започване на работа, въведение в основните финансови понятия и как се изготвя собствен финансов план. В края участниците ще се запознаят в детайли с някои методи за финансиране/набиране на средства и как да

представят бизнес идеята си пред инвеститори/банки. След приключване на модула участниците ще познават компонентите на финансовия план (очаквани приходи, постоянни, променливи и еднократни разходи, парични потоци, планиран финансов резултат) и различните начини за финансиране и набиране на средства (собствени средства, семейство и приятели, краудфъндинг, ангели инвеститори, банки/кредитни линии, безвъзмездни средства и др.).

В този модул могат да се използват и някои от казусите, ролевите модели или резултатите от картографирането, разработени в рамките на проект ENDURANCE, като например:

- Историята на „дигиталния номад“ Велизар Миланов, който създава свой собствен стартап за дигитален маркетинг „DigitInk“ – една от най-добрите агенции за дигитален маркетинг в областта на дигиталната реклама за онлайн бизнеса в България. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_BG_Velizar_Milanov.pdf;
- SPORTSPOT, как спортът вдъхновява хората и ги обединява. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Case_Study_FIN_Sportspot.pdf;
- Историята на Доменико Фиораванти (съосновател на Akron, лидер в сектора на спортните водни облекла, компанията Akron стартира иновативна линия продукти без пластмаса (колекция „Спаси планетата“) и сключва договори за техническо спонсорство за важни национални събития. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_IT_Domenico_Fioravanti.pdf.

Б.7 БРАНДИРАНЕ

Образователни резултати

Този модул ще помогне на участниците в обучението да научат повече за това какво представлява брандингът, ще предостави информация за това как да разпознаят и как да оценят анализа на навлизането и конкуренцията, как да създадат лого и идентичност, да ги представят на клиентите и накрая – да ги финализират. Участниците ще се запознаят подробно с процеса на създаване, разпространение и изграждане на марката, различните послания, които марката предава на клиентите и стойността, качеството и образа на марката в съзнанието на потенциалните клиенти. Участниците ще се научат да изготвят и прилагат стратегии за брендиране, които ще помогнат на клиентите да се идентифицират с марката – с това което въплъщава тя, с това което предлага, начинът по който изглежда и

ще научат как да установят уникален глас, индивидуалност и идентичност на марката, които ще проправят път към конкретната целева аудитория по смислен начин.

Ниво на класификация според – Нива 3 – 5

Европейска рамка за предприемачески умения (EntreComp)

- Област: Идеи и възможности
 - Компетентност: Набелязване на възможности
 - Тема: Анализ на контекста
 - Компетентност: Креативност
 - Тема: Развиване на идеи
 - Тема: Бъдете иновативни
 - Компетентност: Визия
 - Тема: Представете си
 - Тема: Стратегическо мислене
- Област: Ресурси
 - Компетентност: Мобилизиране на другите
 - Тема: Вдъхнови се и вдъхновявай
 - Тема: Преследвай
 - Тема: Ефективна комуникация
 - Тема: Ефективно използване на медиите

EntreComp е създадена, за да създаде обща референтна рамка за предприемачеството като компетентност. Тя помага на гражданите да развиват своите способности, да участват активно в обществото, да управляват собствения си живот и кариера и да стартират стойностни инициативи. Предприемачеството като компетентност се прилага във всички области на живота. То дава възможност на гражданите да се грижат за личностното си развитие и да допринасят активно за социалното развитие, да навлизат на пазара на труда като служители или предприемачи, както и да стартират или разширяват предприятия, които имат социален, културен или бизнес мотив. Като концептуален модел, процесът на брандиране има две основни измерения, които пряко отразяват определението за предприемачество като „умението да превръщаме идеите в действия, които генерират стойност за някой друг освен за самия нас“ – нови „Идеи и възможности“ и брандът (послания, лого и идентичност) като „Ресурс“. Брандът е Креативност (разработване на творчески и целенасочени идеи), Визия (работа за постигане на визията в бъдеще) и Набелязване на възможности (въображение и способност за идентифициране на възможности за създаване на стойност), но също така и Мобилизиране на ресурси

(събиране и управление на необходимите ресурси), умения за получаване на необходимата подкрепа и умения за ефективна комуникация, убеждаване, водене на преговори и лидерство.

Информацията и съдържанието в този модул са разделени в няколко основни подтеми – Анализ на навлизането, Анализ на конкуренцията, Създаване на лого, Създаване на идентичност, Представяне пред клиента и Финализиране. Тези подтеми предоставят информация, свързана със стратегията на брандинга, кратка информация за бранда (визия и мисия, послание и стойност, целева аудитория, ключови конкуренти, глас и култура и др.), бизнес модели (рамката за разбиране на дизайна и тестване на бизнес предположенията на пазара) и кои са ключовите думи, свързани с вашия бранд. В този модул участниците ще получат информация за това как да изберат подходящо име за бизнеса си (метафори или понятия, описващи марката) и как да определят външния вид на марката – цветове, шрифт и др. В края на този модул участниците ще имат възможността да направят тест за самооценка, с който да проверят знанията си по темата.

В този модул могат да се използват и някои от казусите, ролевите модели или резултатите от картографирането, разработени в рамките на проект ENDURANCE, като например:

- OCTAGO CORPORATION – група ентусиасти решават да пренесат хобито си в търговската сфера чрез стартиращата компания OCTAGO. Научете повече на адрес: <https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE Case Study SK Octago.pdf>;
- Историята на Доменико Фиораванти (съосновател на Akron, лидер в сектора на спортните водни облекла, компанията Akron стартира иновативна линия продукти без пластмаса (колекция „Спаси планетата“) и сключва договори за техническо спонсорство за важни национални събития. Научете повече на адрес: <https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE Role Model IT Domenico Fioravanti.pdf>.

Б.8 СТАРТИРАНЕ НА БИЗНЕС

Образователни резултати

Целта на този модул е да запознае участниците в обучението с основните етапи при създаването на бизнес, когато идват от спортната среда. Спортната сфера, спортистите и хората, занимаващи се със спорт, са склонни към предприемачество, проявяват по-висока предприемаческа ориентация и обикновено притежават качества, които могат да бъдат капитализирани и в областта на предприемачеството. Освен това, спортната кариера влияе положително и върху други личностни аспекти, имащи отношение към

предприемачеството, като например лични ресурси, социални взаимоотношения и мрежи, както и социални, емоционални и лидерски умения. След като преминат този модул, участниците ще са наясно с взаимовръзките между спорта и предприемачеството. Те ще осъзнаят кои от качествата, развити и култивирани чрез спорта, са полезни за предприемачеството. Освен това, те ще разберат естеството на бизнес идеите, както и техните потенциални източници и начините за подобряване на тяхното генериране. Участниците ще се запознаят с потенциалните начини за тестване на бизнес идеи, ще получат адекватна информация, свързана с основните ресурси, необходими за осъществяването на иновативни идеи и стартирането на нов бизнес или социално предприятие, ще се научат да идентифицират основните видове приходи и как да създават стойностни дейности с различни форми (бизнес, социално предприятие, организация с нестопанска цел и т.н.), структури на собственост (индивидуално дружество, дружество с ограничена отговорност, кооперация), ще разберат още как да кандидатстват в публични или частни програми за подкрепа на бизнеса, схеми за финансиране, публични субсидии или търгове и как да разработват устойчиви бизнес планове и бизнес модели. И накрая, те ще се научат да проектират бъдещия си бизнес, да създават и предоставят стойност за своите клиенти и потребители, като използват и адаптират различни концепции за бизнес модели.

Ниво на класификация според – Нива 3 – 5

Европейска рамка за предприемачески умения (EntreComp)

- Област: Идеи и възможности
 - Компетентност: Набелязване на възможности
 - Тема: Идентифициране, създаване и използване на възможности
 - Тема: Фокус върху предизвикателствата
 - Тема: Обезпечаване на нужди
 - Тема: Анализ на контекст
 - Компетентност: Креативност
 - Тема: Бъдете любознателни и открити
 - Тема: Развиване на идеи
 - Тема: Определяне на проблеми
 - Тема: Стойност на дизайна
 - Тема: Бъдете иновативни
- Област: Ресурси
 - Компетентност: Самоосъзнатост и самоефикасност
 - Тема: Идентифициране на собствените силни и слаби страни

- Тема: Вярвайте в способностите си
- Компетентност: Финансова и икономическа грамотност
 - Тема: Разбиране на икономически и финансови концепции
- Компетентност: Мобилизиране на другите
 - Тема: Ефективна комуникация
- Област: В действие
 - Компетентност: Планиране и мениджмънт
 - Тема: Разработване на устойчив бизнес план
 - Тема: Управление на риска

Предприемачеството е процес, който идентифицира, оценява и използва дадена възможност. Способността да се идентифицират или създават и използват възможности е съществена част от предприемаческото поведение. Процесът на стартиране на бизнес се състои от няколко измерения, които пряко отразяват определението за предприемачеството като „умение за превръщане на идеите в действия“ – „Финансова и икономическа грамотност“, „Мобилизиране на ресурси“ и „Планиране и управление“. Тези компетентности подобряват бизнес операциите, подпомагат изготвянето на нови бизнес модели, подобряват бизнес интелигентността и взаимодействието с клиентите и заинтересованите страни.

Информацията и съдържанието на този модул са разделени на 3 части:

- Създаване на обстановка – бизнес идеи (решения на проблеми, ползи и др.) и възможности;
- Валидиране на бизнес идеята – нагласа за тестване и валидиране на бизнес идеите на практика;
- Изготвяне на вашия проект – шаблон на бизнес модела (визуално представяне на бизнес модела).

В този модул са разгледани някои от най-важните аспекти, свързани със стартирането на бизнес в областта на спорта. В него се обяснява кои от качествата, развивани и култивирани в спорта (като умения, качества и други свързани със спорта предимства), са полезни в предприемачеството, как се създават бизнес идеи, кои са техните основни компоненти и как умението за генериране на бизнес идеи може да се тренира. Освен това в него се разглежда значението на тестването на бизнес идеите, преди те да бъдат реално осъществени, като се набляга на валидирането и се посочва как тестването може да се приложи на практика. И накрая, модулът представя бизнес модела – концепция, използвана за обяснение на начина, по който ще функционира даден бизнес, и предоставя

насоки за това как да изготвим собствен проект на бизнес модел. В края на този модул участниците ще имат възможността да направят тест за самооценка, с който да проверят знанията си по темата.

В този модул могат да се използват и някои от казусите, ролевите модели или резултатите от картографирането, разработени в рамките на проект ENDURANCE, като например:

- Историята на „дигиталния номад“ Велизар Миланов – една от най-добрите агенции за дигитален маркетинг в областта на дигиталната реклама за онлайн бизнеса. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_BG_Velizar_Milanov.pdf;
- Историята на Доменико Фиораванти (олимпийски шампион по плуване на Игрите в Сидни през 2000 г.) – съосновател на Akron, лидер в сектора на спортните водни облекла. Научете повече на адрес:
https://enduranceproject.eu//pdf/ENDURANCE_Role_Model_IT_Domenico_Fioravanti.pdf;

ПРЕПОРЪКИ ОТ ПИЛОТНИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТ ENDURANCE

Настоящият раздел е базиран на пилотните дейности на проект ENDURANCE. Той представя информация за това как обучението по предприемачество може да се приложи в спорта. По отношение на личностните качества, които възпитават и изискват, спортът и предприемачеството имат много общо. По време на кариерата си спортистите и атлетите се сблъскват с различни предизвикателства, които неволно ги учат и подготвят за света на предприемачеството. Имайки това предвид, в този раздел ще научите как бихте могли да приложите обучението по предприемачество в спорта. Ще откриете също някои добри практики, казуси, съвети и трикове, които партньорските организации са подготвили, за да ви вдъхновят.

ПРЕПОРЪКИ

От получената обратна връзка и оценка, екипът на проекта научи, че участниците в обучението са удивени от балансираната комбинация от учебно съдържание и казуси/добри практики, която превръща иновативните идеи в реални решения. Участниците оценяват високо броя на курсовете, разнообразието на съдържанието, наличието на всички материали на 7 езика и възможността за изтегляне. Някои от тях и преди са срещали подобни материали, но не и в напълно безплатен вариант. Тъй като са студенти, те не могат да си позволят да заплатят единични курсове за уменията, които

предприемачите трябва да притежават и оценяват високо свободния достъп и 24-часовата достъпност на платформата на проект ENDURANCE.

Според участниците, идеалният учител/фасилитатор е успешен спортист с успешна бизнес или професионална реализация. По време на пилотното тестване имаше няколко практически задачи, които участниците решиха успешно, като обсъдиха и споделиха добри практики от ежедневната си работа. Участниците оценяват и обширната и интересна информация и удобния и дружелюбен интерфейс на платформата. Знанията и информацията, придобити от работата с платформата, и споделените добри практики се споменават най-често във формите за обратна връзка.

Участниците потвърждават мнението на екипа на проекта, че подходящи целеви групи на платформата за обучение на проект ENDURANCE са също:

- Ученици в областта на ПОО;
- Току-що завършили студенти и (млади) амбициозни предприемачи – независимо от техните познания за спортната среда;
- Бившите спортисти, които имат желание да стартират предприемаческа кариера;
- Всеки, който има прототип на бизнес идея и желае да получи повече информация за основите на предприемачеството.

Всеки модул съдържа множество материали за четене и външни препратки с допълнителна информация, ако участниците в обучението са особено заинтригувани от някоя от темите, разгледани в платформата на проект ENDURANCE.

Що се отнася до концепцията на ENDURANCE, както вече споменахме, екипът на проекта осъзна, че има прекалено малко информация относно възможностите, произтичащи от цялостната екосистема на двойната кариера. Потвърждение, което дава възможност за цяла нова панорама от допълнителни идеи в подкрепа на дългосрочната устойчивост на проекта

КАЗУСИ

***Не можете да позволите на успеха да намали желанието ви да бъдете победител.
Всеки спортист може да се подобри.
Лионел Меси***

За да разберем как предприемачеството може да се съчетае със спорта, как един спортист може да премине от едната сфера в другата и защо предприемачеството е важно през XXI

век ще разгледаме няколко казуса. Тези казуси представят успешни примери от партньорските страни. Надяваме се, че ще ви вдъхновят.

Казус в областта на образованието по спортно предприемачество		
Автор: IHF		
Име на образователната програма	Микропредприемачество за спортисти – MLEA, международен проект, съ-финансиран по програма Еразъм+ СПОРТ	
Водеща институция	В партньорството участват: Загребско училище по икономика и мениджмънт, като координатор (Хърватия), Хърватски олимпийски комитет (Хърватска), Стокхолмско училище по икономика, Институт за научни изследвания (Швеция), WHU – ж Училище по мениджмънт „Ото Бейсхайм“ (Германия), Олимпийски комитет на Босна и Херцеговина (Босна и Херцеговина), Олимпийски комитет на Сърбия (Сърбия), Олимпийски комитет на Словения (Словения) и Институт EUSA (Словения).	
Уебсайт	https://www.mlea.eu/about	
Форма на обучението		Присъствено
		Онлайн
	X	Хибридно
Опции за записване	X	Безплатно
		Платено
Фокус върху предприемачеството в спорта	X	Да
		Не
Период	Достъпно чрез платформата със свободен достъп на проекта	
Достъпно на	Английски език	
Основни теми	Модулни учебни програми по предприемачество	
Придобита квалификация	Не	
Препоръки от екипа на проект ENDURANCE	Партньорите по проекта от Хърватия, Германия, Сърбия, Словения, Швеция и Босна и Херцеговина, решиха с този проект да запълнят очевидния пропуск в обучението по предприемачество за спортисти (в партньорските страни и на ниво ЕС като цяло). Обучението е подходящо за спортисти, които	

	имат съвременни проблеми, т.е. балансират между спорта и образованието/трудова кариера. Според Насоките на ЕС за двойна кариера, спортистите са изправени пред предизвикателството да съчетават спортната си кариера с образованието/работата. Успехът на най-високо ниво в даден спорт изисква интензивно обучение и отдаденост. При всичките национални и международни състезания е трудно спортната кариера да се съчетае с предизвикателствата и ограниченията на образователната система и пазара на труда. Основната цел на проекта е да насърчи образованието в и чрез спорта и да насърчи прилагането на Насоките на ЕС относно двойната кариера на спортистите, като разработи специална модулна учебна програма по предприемачество за спортисти, обогатена с елементи на геймификация и методология за микрообучение, която се предоставя като онлайн образователен курс по предприемачество в учебното пространство/уебсайта на MLEA.
Други коментари	

Казус в областта на образованието по спортно предприемачество		
Автор: Асоциация за развитие на българския спорт		
Име на образователната програма	Онлайн курс по иновации и предприемачество в спортните организации	
Водеща институция	Институт Кройф	
Уебсайт	https://johancruyffinstitute.com/en/programa/course-in-innovation-and-entrepreneurship-in-sport-organizations-online/	
Форма на обучението		Присъствено
	X	Онлайн
		Хибридно
Опции за записване		Безплатно
	X	Платено
Фокус върху предприемачеството в спорта	X	Да
		Не
Период	11 октомври, 2022 г.	

Достъпно на	Английски език
Основни теми	Предоставяне на знания и инструменти за управление на иновациите и предприемаческия процес в спортните институции. Този курс има за цел да представи основните концепции и практики за успех в спортните организации.
Придобита квалификация	Сертификат за завършване на курс „иновации и предприемачество в спортните организации“ от Институт „Йохан Кройф“.
Препоръки от екипа на проект ENDURANCE	Икономическата и социалната среда са изключително динамични и променливи, а създаването на нови предприятия и непрекъснатото прилагане на иновации вече представляват по-скоро необходимост, отколкото възможност. В този курс ще бъдат разгледани основните концепции на предприемачеството и иновациите, като се използват актуални методологии и се разглеждат реални казуси от спортните институции.
Други коментари	Програмата е насочена към всички, които желаят да обогатят знанията си със специализиран курс, който представя елементите на иновациите и предприемачеството в областта на спорта.

Казус в областта на образованието по спортно предприемачество		
Автор: Спортна асоциация в Пореч		
Име на образователната програма	Бизнес мениджмънт в спорта (следдипломна квалификация)	
Водеща институция	Университетски колеж PAR	
Уебсайт	https://par.hr/en/par/	
Форма на обучението	☒	Присъствено
	☐	Онлайн
	☐	Хибридно
Опции за записване	☐	Безплатно
	☒	Платено
	☒	Да

Фокус върху предприемачеството в спорта	Не
Период	Октомври, 2022 г.
Достъпно на	Хърватски език
Основни теми	Специализираното висше образование по спортен мениджмънт се основава на придобиването на компетентности, приложими в управленската практика, като развитие на критично мислене, лидерство и работа в екип, генериране на нови бизнес идеи, употреба на дигитални инструменти и комуникационни умения в спорта. Избирайки специалността „Управление на малки и средни предприятия“, „Финансов мениджмънт“ или „Спортен мениджмънт“, през втората година на обучението си студентите се фокусират върху придобиването на специфични компетенции за конкретна област на бизнеса. Профилът на специалността „Спортен мениджмънт“ е ориентиран към придобиването на компетенции за управление на спортни организации.
Придобита квалификация	След завършване на обучението се придобива званието „специалист по икономика“.
Препоръки от екипа на проект ENDURANCE	Днес спортът и предприемачеството са значително свързани. Спортните компетенции със сигурност могат да се приложат и в бизнеса. Обучението е насочено към придобиване на реален опит от света на бизнеса и именно тук се вижда добавената стойност.
Други коментари	Тъй като по време на спортната кариера се създават контакти, познания и мрежи, те, заедно с качественото образование, могат да бъдат от голяма полза при стартирането на бизнес.

Казус в областта на образованието по спортно предприемачество	
Автор: Университетът по приложни науки Карелия	
Име на образователната програма	Пътят на футболиста 90
Водеща институция	Университет по приложни науки Хаага-Хелия
Уебсайт	https://www.haaga-helia.fi/fi/jalkapalloilijan-opintopolku

Форма на обучението	X	Присъствено
		Онлайн
		Хибридно
Опции за записване		Безплатно
	X	Платено
Фокус върху предприемачеството в спорта	X	Да
		Не
Период	22 август	
Достъпно на	Фински език	
Основни теми	„Пътят на футболиста“ е програма за обучение и кариерно ориентиране с 90 кредита, която ще започне да се изпълнява успоредно с професионалния спорт след около две години. Възможно е да се включите и след края на спортната си кариера. Същността на програмата се състои от професионално ориентиране, менторство и силна връзка между професионалния и личния живот. Броят на кредитите, които трябва да се покрият по време на обучението, може да бъде съобразен с индивидуалните нужди на всеки, а участието може да бъде изцяло дистанционно. Почти няма фиксирани часове за лекции, така че е възможно да се учи по изцяло индивидуален график. Семестър I: Подготовка за обучение Семестър II: Бизнес умения I Семестър III: Бизнес умения II Семестър IV: Бизнес развитие и иновации	
Придобита квалификация	Не е необходима диплома и имате право да кандидатствате като редовен студент.	
Препоръки от екипа на проект ENDURANCE	Изключително важно е да има определени възможности за обучение за спортистите, защото всички знаем, че да си спортист е работа на пълен работен ден. По време на спортната кариера, участието в традиционната образователна система е невъзможно. Но нищо не е вечно, както и спортната кариера. Важно е спортистът да гледа напред, за да може след края на спортната си кариера да изгради друга. Това би било много полесно, ако лицето има диплома и план, когато спортната кариера приключи.	

Други коментари	По време на обучението на футболиста се развиват важни основни умения и компетенции, които са добра основа за по-нататъшно обучение и придобиване на степен, например в специалност „Бизнес администрация“ или „Спортен инструктор“ на университета на Хаага-Хелия. Възможни са и други степени.
-----------------	--

Казус в областта на образованието по спортно предприемачество		
Автор: IDP		
Име на образователната програма	Уъркшоп „Дигитални умения и предприемачество“ за (бивши) спортисти	
Водеща институция	Група Group и SKS365	
Уебсайт	https://www.digitalinsportstraining.com/	
Форма на обучението		Присъствено
		Онлайн
	X	Хибридно
Опции за записване		Безплатно
	X	Платено
Фокус върху предприемачеството в спорта	X	Да
		Не
Период	Март – май 2021 г.	
Достъпно на	Италиански език	
Основни теми	• Личен брандинг и комуникация; • Предприемачество; • Дигитален маркетинг	
Придобита квалификация	Сертификат	
Препоръки от екипа на проект ENDURANCE	Специално разработена, за да промени начина, по който хората гледат на спорта, програмата предлага „бизнес ориентиран“ обучителен курс, който цели участниците да придобият основни инструменти и знания, които ще им бъдат необходими за едно ново професионално предизвикателство.	

	Преживяване, събрано в 5 уъркшопа, по време на които участниците (т.е. бившите спортисти) се сблъскват с аспектите на личната марка, дигиталната комуникация, социалната отговорност и предприемачеството, свързани със спорта и започват да очертават своите бизнес модели.
Други коментари	Обучението цели участниците да придобият умения за ефективно прилагане на натрупания богат опит с оглед на развитието и създаването на стойност за общността и заинтересованите страни. Повишаването на уменията на дадено лице, по-специално на тези, които са необходими, за да отговори на изискванията на все по-конкурентния пазар на труда, може да допринесе за развитието на активното гражданство, както и да подпомогне пригодността за заетост.

Казус в областта на образованието по спортно предприемачество		
Автор: Comenius University Bratislava		
Име на образователната програма	Предприемачество в спорта (университетска дисциплина в магистърските специалности)	
Водеща институция	Братиславски университет Коменски, Факултет по физическо възпитание и спорт	
Уебсайт	https://fsport.uniba.sk/	
Форма на обучението	☒	Присъствено
	☐	Онлайн
	☐	Хибридно
Опции за записване	☒	Безплатно
	☐	Платено
Фокус върху предприемачеството в спорта	☒	Да
	☐	Не
Период	Летен семестър	
Достъпно на	Словашки език	

Основни теми	Целта на този курс е да предостави на студентите практически познания от специфичната област на предприемачеството в спорта. Основните теми, които се разглеждат са: Спортът като пространство за осъществяване на предприемачество; Предприятия в контекста на спорта (отрасли, примери, международен контекст); Финансово управление на предприятия в спорта (основни понятия, източници на финансиране); Данъчно облагане, счетоводство, здравно, социално и пенсионно осигуряване на предприемача; Управление на човешките ресурси; Маркетинг в спорта; Осигуряване на безопасност и здраве при работа; Защита на личните данни; Бизнес етика.
Придобита квалификация	Част от магистърските специалности
Препоръки от екипа на проект ENDURANCE	Този курс е разработен като продължение на курса „Въведение в предприемачеството в спорта“ и предлага по-напреднали и специфични теми, които са изключително полезни за бъдещите спортни предприемачи. Тъй като курсът не обхваща теми, свързани с идеите, създаването/откриването на възможности, нито пък преминава през самия процес на предприемачеството, участниците в него трябва да имат предишни познания по тези теми.
Други коментари	Освен съдържанието на учебната програма, ключовите фактори за успех при нейното изпълнение: мотивацията и ангажираността на студентите и преподавателите; прилагането на усвоените знания и умения в реални ситуации; участието на специалисти от практиката като преподаватели.

Казус в областта на образованието по спортно предприемачество		
Автор: IWS		
Име на образователната програма	Formación IAD (Instituto Andaluz del Deporte) 2022, “Aprende y descubre nuevas metas” Спортен андалуски институт – програма за обучение 2022 г. „Учете се и откривайте нови цели“	
Водеща институция	Спортен андалуски институт	
Уебсайт	https://ws226.juntadeandalucia.es/iadformaconti/wordpress/	
	X	Присъствено

Форма на обучението	X	Онлайн
	X	Хибридно
Опции за записване		Безплатно
	X	Платено
Фокус върху предприемачеството в спорта	X	Да
		Не
Период	1 октомври, 2021 г.	
Достъпно на	Испански език	
Основни теми	Област 1. Управление на спортно предприятие Област 2. Маркетинг и спорт Област 3. Спортни инфраструктури Област 4. Спортът и жените Област 5. Управление на спортни събития Област 6. Технологии и спорт Област 7. Адаптиран и приобщаващ спорт Област 8. Медии и спорт Област 9. Устойчиво развитие Област 10. Преход от спорта към пазара на труда	
Придобита квалификация	Сертификат	
Препоръки от екипа на проект ENDURANCE	Курсът предоставя специализирана и разнообразна програма за спортно обучение, тъй като обхваща 41 дейности в тематични области като спортен мениджмънт, маркетинг и спорт, комуникации, устойчиво развитие, спортни събития, женски спорт, адаптиран и приобщаващ спорт, технологии, инфраструктури и преход на спортистите към пазара на труда.	
Други коментари	Курсът подобрява твърдите и меките умения и обмена на опит в областта на спорта, като благоприятства създаването на съюзи и обмена на знания между национални и международни институции.	

ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ

Асоциация за развитие на българския спорт	България	Йоанна Дочевска Ивайло Здравков
Братиславски университет Коменски, Факултет по мениджмънт	Словакия	Мариан Холинка Юрай Микуш Оскар Карлик
IDP SAS	Италия	Рикардо Ди Марко
INTERNET WEB SOLUTIONS	Испания	Роберта Албертаци Мария Кристина Скарано
Висш учебен институт за обществени политики, IHF	Белгия	Лоренцо Костантино
Университетът по приложни науки Карелия	Финландия	Хари Миелонен Сату Мустонен Ане Риханен
Спортна асоциация в Пореч	Хърватия	Ирена Шкер Александър Беакович Верица Манс
Частно средно спортно училище	Словакия	Силвия Якъбова Славомир Авраамовски

ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ

Този доклад представлява един от резултатите от ръководения от Братиславския университет Коменски проект „ENDURANCE“, съфинансиран по програма Еразъм+ на Европейския съюз.

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява само възгледите на авторите и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

За всякакви коментари, свързани с този доклад, моля, свържете се с АРБС: info@bulsport.bg.

Този доклад включва материали от всички събития по проекта и публични ресурси и информация.

© ENDURANCE, Братиславския университет Коменски, 2022 г.

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че източникът е посочен.